

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Imod den lille Anklager, det er Prof. H. C. Ørsted, med Beviis for at Schellings Philosophie er uchristelig, ugudelig og løgnagtig

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 50. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1815_248-txt-shoot-idm1148.pdf (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Han begynder nu (S. 50-57) at recensere et Sted i Krønikens Gienmæle om Beviserne for Guds Tilværelse; derpaa (S. 57-58) en Udladelse i Krøniken om platonisk Philosophie, og rykker saa i Marken med sit svære Skyts (S. 58-82) for, just ikke at redde Schellings, men i hans Person Philosophiens Ære. Herfra gaaer han over til de mere fattelige Videnskaber (S. 82-90) hvilke jeg skal forstaae ligesaa bagvendt som den speculative Philosophie, og nu udbryder han i en ubegribelig Ekstase: jeg har altsaa beviist *af mine største* Anker i Recensionen, henvisende til L. 247-255. Slaaer Man nu op, da finder Man efter Registeret paa de Skiældsord jeg synes at ødsle med, Følgende: Han mener vel nu, at det kun er paa Guds Fiender han anvender alle disse Udtryk, men hvo har erklæret *dem* derfor, som han kalder saa? Bibelen? Saa mener han, men Man tør vel dristigen svare derpaa, at det er ham, der kalder Guds Fiender dem, som forstaae Bibelen anderledes end han. Det er altsaa ikke Guds Fiender han fordømmer, men Medmennesker, Medchristne *han* fordømmer, ved at kalde dem Guds Fiender. Det var altsaa en af Recensentens største Anker, og den er beviist ved Talen om den speculative Philosophie og de mere fattelige Videnskaber!! Kant, Fichte, Schelling og Plato, de physiske og mathematiske Videnskaber ere altsaa mine Medchristne, som jeg fordømte fordi de forstode Bibelen anderledes end jeg! Det er dog virkelig saa originalt, at Man maae være Prof. selv for at finde sund Sands deri. Dog han finder det ikke engang ret selv, men siger (S. 90.) Jeg har der rigtig nok kun udtrykkeligen nævnt, at han fordømmer dem som forstaae Bibelen anderledes end han, men Sammenhængen viser tydeligt nok, at jeg i Almindelighed meende, at han fordømde som bibelstridigt, hvad ikke var det og saaledes paastod at Bibelen fordømte, hvor det kun var ham der paa egen Haand brød Staven over Næsten. Maa Man dog ei her spørge: dersom 52 Prof. meende Andet end hvad han sagde, hvi sagde han da ei, hvad han meende, det lader dog saa kiønt, det forhindrer unyttig Strid, og maae især fordres af en Mand der gjør Paastand paa at veie sine Ord lige indtil Lod og Kvintin, og at være saadan en Hader af mit formløse Gesvindtskriverie? Dog Prof. var i en dobbelt Forlegenhed, dels skulde han, hvad han ikke kunde, bevise sin Beskyldning at jeg fordømde dem der forstod Bibelen anderledes end jeg, og deels vilde han gjerne indbilde Læseren, at han ikke havde sneget sig fra Hovedsagen, og i en saadan Forlegenhed maae Man vel gribe, hvad der er nærmest ved Haanden. Lidt synes Prof. imidlertid dog han maae sige om hin Beskyldning, det gjør han bogstavelig (S. 90-97) og besynderlig naiv er Maaden, hvorpaa han slipper fra Beviset. Han siger nemlig, at han gjorde hin Beskyldning, fordi han *tænkde* at jeg kunde vel have feilet betydelig i min Skildring af Theologien i Midten af det attende Aarhundrede, og kunde ikke paa mit Ord troe, at Mænd som Michaelis &c. ofte skulde have misforstaaet Skriftsteder, om hvis Betydning ingen Christen kunde tvivle og *tænkde* altsaa at ved de Ord: Skriftens rette Mening, skulde forstaaes det, som Grundtvig holder derfor; og derpaa udbryder han: jeg har ladet mig nøie med denne almindelige, og som mig synes ikke ildeoverlagte Bemærkning, fordi det er vanskeligt, og efter moralske Grunde tillige unødvendigt, *mod almindeslige Beskyldninger at sætte andet end almindelige Benægtelser*. Nu kan jeg nok forstaae, hvi Prof. lod sig nøie med den almindelige Bemærkning, og det var ikke saa ilde overlagt, men at han kunde tænke jeg, eller nogen sandhedskiærlig og opmærksom Læser skulde lade sig nøie dermed, det vilde synes underligt, dersom jeg ei var alt saa vant til at affærdiges af Prof. istedenfor at besvares. Jeg maae dog spørge: hvem af os er det der har gjort den almindelige Beskyldning, Prof. som beskyldte mig for at fordømme dem der forstode Bibelen anderledes end jeg, eller mig, som benægtede det og affordrede Prof. Beviset? Er det et Beviis, at han *tænkde* jeg havde vel taget Feil, var det saa vidtløftigt, naar Prof. vidste Rede til hvad han sagde, at anføre nogle Mænd, som jeg havde fordømt, fordi de afvege fra min individuelle Bibelfortolkning? Der kunde dog herom været sagt en god Deel paa de tyve Blade med fiin Stil om den speculative Philosophie og de fatteligere Videnskaber, og saa ganske moralsk unødvendigt er det dog ikke heller, at bevise en haard Beskyldning, naar Man af den Paagiældende opfordres dertil. Eller, var det virkelig ikke sin Beskyldning han havde at bevise, men kun de Theologer han nævner, at forsvare? Det var vist nok en saare fiin Vending, men Vindingen er ogsaa fiin, thi jeg har jo dog ikke kaldt Michaelis, Baumgarten &c. enten Gudsfor nægttere, ugudelige eller fordærvede, jeg har hel54ler ikke ladet mig nøie med den almindelige Bemærkning, at de tit opofrede Skriftens rette Mening, men tilføiet hvilke Lærdomme derved især undergroves og forvanskedes (Verd. Krøn. 242) og til Modbeviis behøves da lidt mere end Benægtelse, og til den Beskyldning at jeg fordømde disse Mænd, som Guds Fiender, skiøndt jeg paa anførte Sted kalder dem Christendommens Kiæmper, hørde der lidt mere, end at Prof. *tænkde* jeg havde *kanskee* gjort dem Uret ved at sige, de tit opoffrede Skriftens rette Mening, ligesom denne Klage ei synes at være noget stort Beviis paa den Mangel af Kiærlighed, Rec. meende deri at see. Hvordan altsaa Prof. snoer sig, bliver det dog soleklart, at han her, som overalt, hvor det giælder, sniger sig fra Beviset, hvilket jeg her atter affordrer ham. Viser han mig derimod, at han kiender noget til de omtalte Mænd, og tør han da paastaae bestemt om hine Theologer, at de ikke tit har opoffret Skriftens rette og klare Mening, da kan vi derom videre tales ved.